

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9073,LUBASZ-wies-gminna-w-powiecie-czarnkowsko-trzcianeckim.html>
03.05.2024, 09:31

LUBASZ (wieś gminna w powiecie czarnkowsko- trzcianeckim)

1. Na cmentarzu przy kościele parafialnym, przy końcu głównej alejki po lewej stronie, urządzono w 1925 r. zbiorowy grób powstańców wielkopolskich. Otacza go ogrodzenie z rurek na słupkach betonowych. Na okazałym nagrobku widnieje rzeźba dziewczyny z wieńcem laurowym, nad nią napis: *Przechodniu: ucz się od nas, jak kochać Ojczyznę*, u góry zaś urna zwieńczona małą rzeźbą orła i krzyż z gałązką laurową. Po bokach znajdują się dwa niskie cokoły z czarnymi tablicami, na których wypisano nazwiska 12 poległych w styczniu i marcu 1919 r. pod Czarnkowem i Chodzieżą (*LS* w trzech przypadkach podaje nieco inne brzmienie nazwisk), a na nich umieszczono rzeźby orłów z rozpostartymi skrzydłami. Nagrobek, częściowo zniszczony przez hitlerowców, odnowiono w 1955 r.

2. Na tym cmentarzu, po południowo-wschodniej stronie kościoła, znajduje się niski murowany grobowiec zwieńczony orłem. Na nim wmurowano dwie czarne tablice upamiętniające Włodzimierza Raczyńskiego (zm. 1939) ze Stajkowa, organizatora powstania wielkopolskiego i pierwszego starostę polskiego w Czarnkowie, oraz pułkownika Zdzisława Orłowskiego (1892-1982), dowódcę obornickiego okręgu wojskowego w powstaniu wielkopolskim i generalnego kwatermistrza III powstania śląskiego. Grobowiec został odrestaurowany w 2008 r.

